

Jezus is Heer

In het Nieuwe Testament wordt Jezus “Heer” genoemd. Zijn discipelen spraken al zo over Hem vóórdát Hij was gestorven aan een kruis en was opgestaan uit de doden. Toen twee discipelen die door Christus waren uitgezonden eens een jonge ezelin losmaakten die in een gehuchtje bij de Olijfberg was vastgebonden, vroegen de omstanders aan hen: “Waarom maakt u het los?” Zij gaven het antwoord: “De Heer heeft het nodig!” (Lukas 19:31) Uit deze tekst blijkt, dat de volgelingen van Jezus hun Meester aanduidden als Heer. In de oorspronkelijke tekst van het Lukas-evangelie wordt voor “Heer” het Griekse woord *kurios* gebruikt.

In christelijke artikelen en toespraken worden uit deze aanspreektitel soms ongefundeerde conclusies getrokken. Men wil eruit afleiden, dat de discipelen hun Meester Goddelijke eer bewezen. *Kurios* was volgens zulke sprekers en schrijvers een eretitel die de Joden alleen maar aan God gaven. Door Jezus “Heer” te noemen, zouden de discipelen aan hun Meester evenveel gezag hebben toegekend als aan God. De Farizeeën en Sadduceeën beschouwden zulk eerbetoon als godslastering en wezen deze overtuiging van de discipelen af. Tot op de dag van vandaag is het geloof in Christus voor orthodoxe Joden en moslims onaanvaardbaar want zij weigeren om Hem als God te erkennen. Aldus zulke artikelen en toespraken.

Dat de God van Israël in de Bijbel “Heer” wordt genoemd, is waar. Binnen het Lukas-evangelie hoeven we maar te wijzen op de uitdrukkingen “al de geboden en rechten van de Heer” (1:6), “de tempel van de Heer” (1:9), “een engel van de Heer” (1:11 en 2:9), “de Heer, hun God” (1:16), “God, de Heer” (1:32), “de Heer, de God van Israël” (1:68), “de wet van de Heer” (2:23,24,39), “de Heer, uw God” (4:8,12; 10:27), “de Geest van de Heer” (4:18), “Vader, Heer van de hemel en van de aarde” (10:21), en “de Heer, de God van Abraham, en de God van Izaäk en de God van Jakob” (20:37).

Maar de bewering dat het woord *kurios* een eretitel was die de Joden **alleen maar** aan God gaven, is aantoonbaar onjuist. Want in het Nieuwe

Testament is *kurios* een aanspreektitel die gelovigen gebruikten voor God, onderdanen voor hun vorst, slaven voor hun eigenaar, en vrouwen voor hun wettige echtgenoot. Uit het gebruik van het woord *kurios* kan dus **niet** worden afgeleid, dat de discipelen hun Meester Goddelijke eer bewezen!

Sara, de stammoeder van het volk Israël, noemde haar man Abraham “heer” (Gr. *kurios*, 1 Petr. 3:6). Daarmee eerde zij haar echtgenoot, maar ze bewees hem beslist géén goddelijke eer! In de Grieks-Romeinse wereld werden de bezitters van slaven “heren” (Gr. *kurioi*) genoemd (Efe.6:5,9; Kol.3:22, Kol.4:1). Een slaaf sprak zijn eigenaar aan als “heer”. Volgens de Bijbel is de Messias “de Heer van de heren” (Openb.17:14, 19:16). Die aanspreektitel betekent “Koning van de koningen” (Openb.17:14) Een vorst werd door zijn onderdanen aangesproken als heer. Om het onderscheid tussen de hemelse Heer en menselijke heren aan te geven, maakt de Schrift soms gebruik van de uitdrukking: “heren naar het vlees” (Efe.6:5).

De bewering dat de discipelen hun Meester Goddelijke eer bewezen, druist in tegen het onderwijs van Mozes, van Christus en van de apostelen. De geloofsbelijdenis van de Bijbel luidt als volgt:

"Hoor, Israël, de HEERE is onze God; de HEERE is één!" (Deut.6:4).

Jezus Christus, onze Heiland, beschouwde dit als de sleuteltekst tot de hele Bijbel, want Hij antwoordde op een vraag van een Schriftgeleerde:

"Het eerste [gebod] is: Hoor Israël, de Here, onze God, de Here is één..." (Markus 12:29).

In een gebed dat Hij uitsprak noemde Hij Zijn Vader “de enige waarachtige God” en duidde Hij zichzelf aan als de gezalfde Koning die door die God was gezonden. In dat gebed zei Hij:

"Dit nu is het eeuwige leven: dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt" (Johannes 17:3).

De apostel Paulus schreef:

*"Voor ons nochtans is er maar één God: **de Vader**, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn..." (1 Korinthe 8:6).*

Ter verklaring van die uitspraak schreef hij bij een andere gelegenheid:

*"Want er is één God en ook één middelaar tussen God en mensen, de **mens Christus Jezus**, die Zich gegeven heeft tot een losprijs voor allen" (1 Timotheüs 2:5-6).*

Wie deze Bijbelteksten op zich laat inwerken, komt tot een andere conclusie dan er in de genoemde artikelen en toespraken wordt getrokken. We zouden het onderwijs van de Bijbel als volgt kunnen samenvatten:

1. De HEERE onze God is Eén (Deut.6:4, Mar.12:29). Er zijn dus niet meerdere personen die de naam God met evenveel recht kunnen dragen.
2. Er is maar één "waarachtige" (= echte) God, de Vader (Joh.17:3, 1 Kor.8:6, 1 Tim.2:5). Hij heeft alle dingen gemaakt en Hij voert de schepping naar het einddoel dat door Hem is vastgesteld (1 Kor.8:6).
3. Jezus is de Christus: de Messias, de man die door God tot Koning is gezalfd en door Hem is gezonden (Joh.17:3).
4. Christus Jezus is een mens en de enige Middelaar tussen God en de mensen (1 Tim.2:5). Hij spreekt namens God tot ons en Hij pleit voor ons bij Zijn Vader.
5. De Messias heeft Zich "gegeven tot een losprijs voor allen" (1 Tim.2:6). Door vrijwillig de kruisdood te ondergaan heeft Hij alle mensen gekocht om hen op Gods tijd (niet allemaal tegelijk) te kunnen bevrijden uit de slavernij van de vergankelijkheid (Rom.8:21, 1 Kor.15:20-23).

* * * * *